

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 431/2010-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. októbra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej advokátom Mgr. J. H., B., vo veci namietaného porušenia práva na ochranu majetku zaručeného v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 16 CoE 48/2010-30 z 31. marca 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. júla 2010 doručená sťažnosť spoločnosti P., s. r. o., B. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia práva na ochranu majetku zaručeného v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) č. k. 16 CoE 48/2010-30 z 31. marca 2010.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že na základe zmluvy o úvere z 25. novembra 2003 sťažovateľka v postavení veriteľa poskytla dlžníkovi (ďalej aj „povinný“) úver v sume 165,97 €, pričom súčasťou tejto zmluvy o úvere bolo aj vyhlásenie povinného, že v prípade omeškania sa so splácaním poskytnutého úveru splnomocňuje v zmluve o úvere už uvedenú osobu, aby v jej mene spísal notársku zápisnicu o oznaní jej dlhu s tým, že táto zápisnica bude spôsobilým exekučným titulom. Keďže povinný sa omeškal so zaplatením dvoch splátok, na základe ním udeleného splnomocnenia splnomocnenému zástupcovi povinného v zmluve o úvere bola na notárskom úrade 12. septembra 2004 spísaná notárska zápisnica o uznaní dlhu s tým, že túto potom ako exekučný titul sťažovateľka predložila exekútorovi, ktorý na základe toho požiadal Okresný súd Lučenec (ďalej len „okresný súd“ alebo „exekučný súd“) o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnému. Na základe okresným súdom udeleného poverenia súdny exekútor začal exekučné konanie, pričom podaním z 28. októbra 2009 sťažovateľka bez udania dôvodu žiadala o zmenu v osobe povereného súdneho exekútora. Na podklade tejto žiadosti okresný súd preskúmal opodstatnenosť exekučného konania, a teda aj exekučného titulu, pričom uznesením č. k. 14 Er 1015/2004-16 z 28. decembra 2009 exekučné konanie vyhlásil za neprípustné, a preto ho zastavil, súčasne zamietol návrh sťažovateľky na zmenu súdneho exekútora a zároveň ju zaviazal nahradiť trovy súdnemu exekútorovi v sume 25,71 €. Okresný súd založil svoje rozhodnutie na konštatovaní o neplatnosti splnomocnenia udeleného povinným splnomocnencovi priamo v úverovej zmluve, a to z viacerých dôvodov. Jedným z dôvodov bolo, že toto splnomocnenie na uznanie dlhu bolo povinným udelené splnomocnencovi ešte v čase, keď jej dlh z omeškania ešte neexistoval, t. j. povinný sa vopred vzdal svojho práva na uznanie dlhu v čase, keď ešte nemal vedomosť o jeho prípadnom vzniku ani o jeho výške, takže toto splnomocnenie bolo neurčité a všeobecné. Okrem uvedeného okresný súd poukázal na to, že splnomocnenec v notárskej zápisnici o uznaní dlhu sám bez splnomocnenia povinným (t. j. nad rámec splnomocnenia) určil lehotu, dokedy má byť uznaný dlh povinným zaplatený, pričom v tejto súvislosti sa okresný súd zaoberal aj splnením zákonnej podmienky uvedenej v § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorej zastupovať iného nemôže ten, záujmy ktorého sú v rozpore so záujmami zastúpeného. Vzhľadom na uvedené okresný súd poukázal na skutočnosť, že splnomocnenec

v skutočnosti nehájil záujmy povinného, ktorý ho na uznanie dlhu splnomocnil, ale hájil skôr záujmy sťažovateľky ako veriteľa. Napokon okresný súd konštatoval, že ak je neplatné splnomocnenie, na základe ktorého bola spísaná notárska zápisnica, tak ani táto nemôže byť platná, a teda neexistuje spôsobilý exekučný titul, preto exekučné konanie vyhlásil za neprípustné a zastavil ho.

Sťažovateľka podala proti uzneseniu okresného súdu č. k. 14 Er 1015/2004-16 z 28. decembra 2009 odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením č. k. 16 CoE 48/2010-30 z 31. marca 2010 tak, že uznesenie okresného súdu o vyhlásení exekúcie za neprípustnú, o zastavení exekučného konania a o zamietnutí návrhu na zmenu súdneho exekútora ako vecne správne potvrdil.

Podľa tvrdení sťažovateľky v sťažnosti podanej ústavnému súdu uznesením krajského súdu bolo zasiahnuté do jej vlastníckeho práva, pretože zastavením exekučného konania sa jej uprelo právo na majetok, na ktorý mala legitímny nárok, čím malo byť porušené jej právo podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uviedla:

„Podľa názoru sťažovateľa, v posudzovanom prípade, došlo k zásahu do jeho vlastníckeho práva zo strany štátneho orgánu tým, že súd odmietol zmenu exekútora (v už prebiehajúcim exekučnom konaní) a zároveň exekúciu zastavil, čím znemožnil plnenie v prospech sťažovateľa, na ktorý sťažovateľovi vznikol, na základe zmluvy o úvere nárok. Uvedený zásah do vlastníckych práv sťažovateľa nie je v súlade s požiadavkami Protokolu 1 Dohovoru druhej vety a predstavuje zásah do pokojného užívania majetku sťažovateľa resp. predstavuje de facto zbavenie vlastníctva. Zásah do vlastníckeho práva musí spĺňať, v zmysle Protokolu 1 Dohovoru a konštantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva 3 podmienky, a to aby i) bol zásah vykonaný vo verejnom záujme, ii) zásah bol primeraný sledovanému cieľu a iii) bol uskutočnený na základe zákona.

Podľa názoru sťažovateľa v tomto prípade nebola stricto sensu splnená žiadna z vyššie uvedených podmienok. Pokiaľ ide o vykonanie zásahu vo verejnom záujme, v posudzovanom prípade, kedy súdy zasiahnu do výkonu rozhodnutia takým spôsobom, že

zmaria možnosť veriteľa na uspokojenie jeho pohľadávky zo štandardného obchodno-právneho vzťahu, nie je možné považovať za zásah vo verejnom záujme. Podľa názoru sťažovateľa však v danom prípade úplne absentuje požiadavka verejného záujmu. Nie je totiž možné považovať za otázku verejného záujmu znemožnenie vymožitelnosti pohľadávky, ktorá má svoj základ vo vzťahu súkromno-právnej povahy. ...

Pokiaľ ide o požiadavku proporcionality, t. j. či je zásah primeraný sledovanému cieľu (kedy zásahom sa rozumie zastavenie exekučného konania), sťažovateľ má za to, že zásah (zo strany súdu nie je primeraný sledovanému cieľu). V prvom rade je potrebné podľa názoru sťažovateľa uviesť, že nie je vôbec zrejmé aký sledovaný cieľ mal byť súdom sledovaný. Pokiaľ by ním mala byť domnelá ochrana spotrebiteľa, sťažovateľ má za to, že prípad nespadá do rámca ochrany spotrebiteľov. Navyše, je opätovne potrebné zdôrazniť to, že zásahom sa marí možnosť veriteľa (t. j. sťažovateľa) na uspokojenie jeho pohľadávky vzniknutej zo štandardného zmluvného a obchodno-právneho vzťahu. Ak by aj mal súd za to, že určité dojednania sú v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi, súd musí, podľa názoru sťažovateľa postupovať tak, aby neznemožnil výkon sťažovateľovho práva. Inak povedané zastavením vykonávacieho (exekučného) konania nemôže byť sťažovateľ ako veriteľ ukrátený. Ak je postupom všeobecného súdu znemožnené vymoženie určitej sumy, ktorá pre sťažovateľa predstavuje pohľadávku, takýto postup je v rozpore s Protokolom 1 Dohovoru.

Podľa názoru sťažovateľa, tým, že súd zasiahol do vykonávacieho konania (v rámci rozhodovania o zmene osoby súdneho exekútora), tak, že exekučné konania bez ďalšieho zastavil, porušili právo sťažovateľa vlastníť majetok v zmysle Protokolu 1 Dohovoru. “

Vzhľadom na uvedené sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd po prijatí jej sťažnosti na ďalšie konanie takto rozhodol:

„1. Základné právo spoločnosti P., s. r. o. na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo porušené uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 14 CoE/48/2010-30 zo dňa 31. 03. 2010.

2. Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 14 CoE/48/2010-30 zo dňa 31. 03. 2010 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva spoločnosti P., s. r. o. primerané finančné zadostučinenie v peniazoch v sume 1 184,55 Eur (35 685,76 Sk), ktoré mu zaplatí krajský súd do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Krajský súd v Banskej Bystrici je povinný uhradiť spoločnosti P., s. r. o. trovy právneho zastúpenia v sume 135,92 EUR s DPH (za dva úkony právnej služby každý za 67,96 EUR s DPH) na účet právneho zástupcu J. H. ... do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľka sťažnosťou podanou ústavnému súdu vyjadruje svoju nespokojnosť s uznesením krajského súdu č. k. 14 CoE 48/2010-30 z 31. marca 2010, ktorým podľa nej malo byť zasiahnuté do jej vlastníckeho práva, keďže týmto rozhodnutím krajský súd potvrdil zastavenie už prebiehajúceho exekučného konania v prospech oprávnenej sťažovateľky, čím jej mal uprieť právo na vrátenie majetku od povinného (dlžníka), ktorý mu sťažovateľka poskytla.

Ústavný súd v prvom rade podotýka, že jeho úlohou nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Ústavný súd je v súlade so svojou všeobecnou právomocou vyjadrenou v čl. 124 ústavy súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Táto právomoc spolu s právomocou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy mu umožňuje preskúmať aj napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov, avšak iba z hľadiska, či sú, alebo nie sú v súlade s ústavno-procesnými zásadami upravenými v ústave. Ústavný súd nevykladá iné ako ústavné zákony, a preto musí preskúmať len to, či sa tieto zákony nevyložili spôsobom, ktorý je svojvoľný (arbitrárny) alebo ústavne neudržateľný pre zjavné pochybenia alebo omyly v posudzovaní obsahu takýchto právnych úprav.

Inými slovami, skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu iba vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 117/05, II. ÚS 127/07). Ak nie sú splnené tieto predpoklady na preskúmanie rozhodnutí všeobecných súdov, ústavný súd nemôže dospieť k záveru o vecnej spojitosti medzi základnými právami alebo slobodami, ktorých porušenie sa namieta, a napádaným rozhodnutím všeobecných súdov, prípadne postupom, ktorý im predchádzal.

Krajský súd uznesenie č. k. 16 CoE 48/2010-30 z 31. marca 2010 odôvodnil takto:

«V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 212 ods. 1 OSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 ods. 1, 2 OSP napadnuté uznesenie v časti výroku o zastavení exekúcie

podľa ust. § 219 ods. 2 OSP potvrdil ako vecne správne a v časti výroku o trovách exekúcie podľa ust. § 220 OSP zmenil.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu, na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Odvolací súd predovšetkým skúmal, či notárska zápisnica N 2552/2004, NZ 69513/2004 zo dňa 12. 09. 2004 je spôsobilým exekučným titulom najmä, či nie je v rozpore so zákonom (§ 44 ods. 2 EP). Keďže notárska zápisnica nebola spísaná samotným povinným, ale advokátom Mgr. T. K., odvolací súd preskúmal i plnomocenstvo obsiahnuté v Zmluve o úvere č. 6260098.

Podľa ust. § 31 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) pri právnom úkone sa možno dať zastúpiť fyzickou alebo právnickou osobou. Splnomocniteľ udelí za týmto účelom plnomocenstvo splnomocnencovi, v ktorom sa musí uviesť rozsah splnomocnencovho oprávnenia.

Pretože si účastníci v predmetnej zmluve o úvere dohodli, že ich vzťah sa bude riadiť Obchodným zákonníkom, potom podľa § 323 Obchodného zákonníka, ak niekto písomne uzná svoj určitý záväzok predpokladá sa, že v uznanom rozsahu tento záväzok trvá v čase uznania. Tieto účinky nastávajú aj v prípade, keď pohľadávka veriteľa bola v čase uznania už premlčaná.

Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že pre záväzok, ktorý je predmetom uznania, je charakteristická jeho „určitosť“. Tento pojem treba chápať tak, že nevyhnutnými zložkami uznania záväzku sú jednak dôvod a jednak výška záväzku (dlhu). Týmto úkonom dlžník uznáva svoj určitý záväzok, čím vlastne potvrdzuje jeho existenciu a platnosť v čase uznania. Zákon na účinnosť takéhoto uznania predpisuje obligatórne písomnú formu.

V danom prípade v čase udelenia splnomocnenia, ktoré bolo súčasťou zmluvy o úvere, bol predmet záväzku špecifikovaný ako „úver v sume 5. 000,- Sk“ a „príslušný

poplatok v sume 3.120,- Sk“. Uvedené mala povinný plniť „v siedmich, mesačných splátkach po 1.160,- Sk“. Splnomocnením povinný M. C., poveril tretiu osobu – advokáta Mgr. T. K., aby v budúcnosti v jej mene uznal záväzok, ktorého výška v tom čase nebola určená a určiteľná bola len sčasti. Obom zmluvným stranám bola známa výška „poskytnutého úveru“, avšak povinný nemohol mať vedomosť, akú sumu budú predstavovať napr. trovy právneho zastúpenia, poplatky zo spísanie notárskej zápisnice, úroky z omeškania, atď., ktoré taktiež predstavovali súčasť záväzku, ktorý mala v jej mene uznať tretia osoba.

Podľa ust. § 574 ods. 2 OZ dohoda, ktorou sa niekto vzdáva práv, ktoré môžu vzniknúť až v budúcnosti, je neplatná.

Uznať záväzok alebo uznať dlh je právom dlžníka, ktoré v budúcnosti realizovať môže, ale aj nemusí. Záleží to od rôznych okolností, ktoré nastanú až v budúcnosti. V zmysle citovaného ustanovenia, ktoré má kogentnú povahu, nie je prípustné, aby sa niekto vzdal práva, ktoré môže vzniknúť až v budúcnosti. Takáto dohoda je neplatná podľa § 39 OZ. Právo, ktoré môže v budúcnosti vzniknúť, je právom, ktoré v čase uzavretia dohody nie je ešte známe a nemožno s ním disponovať. Ak v čase uzavretia zmluvy o splnomocnení nebola známa výška záväzku, nemohol povinný realizovať svoje právo dlh uznať alebo nie. Potom ani nemohol splnomocniť tretiu osobu na takýto úkon.

Keďže povinný nemal možnosť slobodnej vôle pri výbere osoby, ktorá ju bude ďalej zostupovať, takéto zastúpenie bolo v rozpore so záujmami zastúpeného. Odvolací súd dospel, tak ako súd prvého stupňa, k rovnakému záveru o neplatnosti udeleného plnomocenstva, čoho nezvratným následkom je i neplatnosť na základe neplatného splnomocnenia spísanej samotnej notárskej zápisnice. Neprávo totiž nemožno zhojiť právom.

Vzhľadom na skutočnosť, že v prejednávanvej veci riadny exekučný titul nie je daný. pričom na podmienku existencie a trvania exekučného titulu súd prihliada v každej fáze exekučného konania, súd prvého stupňa postupoval správne, keď exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju. Vydanie poverenia na vykonanie exekúcie nemožno považovať za trvalú procesnú prekážku veci rozhodnutej (*res iudicata*), tak ako to vo svojom odvolaní namietal oprávnený, pretože súd by tak v priebehu ďalšieho konania nemohol rozhodovať o

zastavení exekúcie, čo by bolo v rozpore so zmyslom právnej úpravy. Odvolací súd preto uznesenie okresného súdu v tejto časti potvrdil ako vecne správne.

Vzhľadom na rozhodnutie o neprípustnosti exekúcie a jej zastavenie nebol dôvod zaoberať sa návrhom oprávneného na zmenu súdneho exekútora. Odvolací súd preto uznesenie okresného súdu potvrdil i v tejto výrokovvej časti,

K námietke týkajúcej sa náhrady trov exekúcie, odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu sp. zn. I MCdo 7/2006 zo dňa 28. 05. 2007, v ktorom bola riešenú otázka, priznávania odmeny (podľa počtu hodín) súdneho exekútora podľa ust. § 14 ods. 1 písm. a) vyhlášky č. 288/1995 o odmenách a náhradách súdnych exekútorov. V tomto rozhodnutí najvyšší súd prijal právne stanovisko, že vyhláška o odmenách a náhradách exekútorov ukladá exekútorovi vyhotoviť časovú a nie hodinovú špecifikáciu úkonov. Za účelne vynaložené hodiny sa pokladajú potom tie, ktoré exekútor skutočne a účelne vynaložil, a ktoré boli nevyhnutné na to, aby získal poznatky potrebné pre výkon exekúcie a jej realizáciu. Počet účelne vynaložených hodín, ktoré exekútor potreboval na uskutočnenie exekúcie, predstavuje potom súčet časov, a nie hodín.

Preto ak súdny exekútor predložil vyúčtovanie a časovú špecifikáciu za úkony 1/ spracovanie návrhu na vykonanie exekúcie – 30 minút a 2/ spracovanie vyúčtovania trov exekúcie – 30 minút, je možné priznať mu časovú odmenu len za 1 hodinu. Uvedené úkony nie je možné považovať za administratívne práce, tak ako to v odvolaní uviedol oprávnený, nakoľko v rámci úkonu spracovania návrhu na vykonanie exekúcie súdny exekútor posúdi opodstatnenosť a správnosť návrhu na vykonanie exekúcie a tiež súlad návrhu ako i exekučného titulu so zákonom. Tento úkon si vyžaduje určité odborné znalosti pre posúdenie dôvodnosti vedenia exekúcie, preto nemôže byť považovaný za úkon administratívnych prác. Ostatné trovy exekúcie odvolací súd považoval za primerané a priznané v správnej výške. Uznesenie súdu prvého stupňa preto v tejto časti zmenil podľa § 220 OSP a súdnemu exekútorovi priznal trovy exekúcie v sume 15,84 eur.»

Z citovanej časti rozhodnutia odvolacieho krajského súdu vyplýva stotožnenie sa krajského súdu s rozhodnutím prvostupňového exekučného súdu, ktorý svoje rozhodnutie o zastavení exekučného konania založil podľa § 57 ods. 1 písm. g) zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení

ďalších zákonov v znení účinnom v čase rozhodovania exekučného súdu (ďalej len „Exekučný poriadok v rozhodnom znení“) na neexistencii spôsobilého exekučného titulu z dôvodu zistenia, že odporuje zákonu. Podľa zistenia exekučného súdu totiž exekučný titul, ktorým bola v tomto prípade notárska zápisnica, nebol spôsobilým exekučným titulom v zmysle požiadavky § 41 ods. 2 písm. c) Exekučného poriadku v rozhodnom znení, a to z viacerých dôvodov.

Podľa exekučného súdu notárska zápisnica predložená sťažovateľkou ako exekučný titul bola síce spísaná v mene povinného splnomocnenom na podklade splnomocnenia udeleného mu povinným, avšak toto splnomocnenie nespĺňalo základnú požiadavku podľa § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka (podľa ktorého splnomocnencom nemôže byť ten, koho záujmy sú v rozpore so záujmami splnomocniteľa, pričom v danom prípade splnomocnenec nielenže uznal záväzok povinného, ale bez splnomocnenia, resp. nad jeho rámec určil povinnému aj lehotu na jeho splnenie, čím konal bez splnomocnenia a v rozpore so záujmami povinného), a keďže zmluva o úvere bola medzi sťažovateľkou a povinným uzavretá podľa Obchodného zákonníka, tak splnomocnenie udelené povinným nespĺňalo ani požiadavku podľa § 323 ods. 1 Obchodného zákonníka (podľa ktorej môže byť uznaný iba v čase uznania existujúci určitý, čo do výšky, záväzok, pričom v čase udelenia splnomocnenia povinným, ktoré bolo súčasťou už samotnej zmluvy o úvere, nebolo a ani nemohlo byť zrejmé, či v budúcnosti povinnému z tohto úveru vznikne dlh a v akej výške).

Obrana sťažovateľky proti rozhodnutiu exekučného súdu obsiahnutá v jej odvolaní proti tomuto rozhodnutiu bola založená predovšetkým na tvrdení, že preskúmaním exekučného titulu z hmotno-právneho hľadiska konal exekučný súd nad rámec oprávnení daných mu Exekučným poriadkom, a tiež na tvrdení, že exekučný súd preskúmaval exekučný titul potom, ako ho už raz právoplatne preskúmal, pričom ho odobril tým, že exekútorovi už raz udelil poverenie na vykonanie exekúcie na základe tohto exekučného titulu.

Krajský súd v rozsahu svojej prieskumnej právomoci odvolacieho súdu preskúmal v rozsahu sťažovateľkou uplatnených odvolacích dôvodov rozhodnutie exekučného súdu,

s ktorým sa v plnom rozsahu stotožnil, a tiež konštatoval, že exekučný súd má právo preskúmať súlad exekučného titulu so zákonom, nielen v štádiu konania pred udelením poverenia exekútorovi na vykonanie exekúcie, ale kedykoľvek v priebehu exekučného konania, a to na návrh účastníka konania, ako aj bez tohto návrhu.

Podľa názoru ústavného súdu nemožno závery exekučného súdu ani závery krajského súdu považovať za svojvoľný výklad a aplikáciu príslušných ustanovení Exekučného poriadku, ktorý by mohol mať za následok porušenie základných práv sťažovateľky ako účastníčky exekučného konania.

Sťažovateľka svoju argumentáciu (tak pred krajským súdom, ako aj pred ústavným súdom), že exekučný titul, resp. jeho súlad so zákonom môže byť preskúmaný iba pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie a nie aj v priebehu celého exekučného konania, odvádza zrejme z doslovného znenia ustanovenia § 41 ods. 2 Exekučného poriadku v rozhodnom znení, podľa ktorého *„Súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.“*. Keďže Exekučný poriadok v rozhodnom znení na inom mieste ako v citovanom § 41 ods. 2 vyslovene neupravoval povinnosť alebo právo exekučného súdu preskúmať súlad exekučného titulu so zákonom, sťažovateľka zrejme dospela k presvedčeniu, že exekučný súd po vydaní poverenia na vykonanie exekúcie nemá už viac právo ani povinnosť skúmať zákonnosť exekučného titulu, na základe ktorého bolo toto poverenie vydané.

Ústavný súd aj v tomto prípade konštatuje, že právny predpis, resp. jeho jednotlivé ustanovenia je potrebné vykladať v súlade s celkovým účelom právneho predpisu, a teda v ich vzájomných súvislostiach, a nie izolovane. Záver krajského súdu o oprávnení exekučného súdu preskúmať súlad exekučného titulu so zákonom v ktoromkoľvek štádiu

exekučného konania a nielen pred vydaním poverenia plne korešponduje so zámerom zákonodarcu vyjadreným aj v iných ustanoveniach Exekučného poriadku a nielen v § 41 ods. 2 Exekučného poriadku v rozhodnom znení. Z ustanovenia § 57 ods. 1 Exekučného poriadku v rozhodnom znení vyplýva viacero dôvodov, kvôli ktorým exekučný súd už začaté exekučné konanie zastaví, pričom viaceré z týchto dôvodov závisia práve od preskúmania exekučného titulu. Už začaté exekučné konanie tak exekučný súd obligatórne zastaví, napr. v prípade, ak zistí, že exekučné konanie sa začalo bez toho, aby sa exekučný titul stal vykonateľným [§ 57 ods. 1 písm. a) Exekučného poriadku v rozhodnom znení], alebo v prípade, ak v už začatom exekučnom konaní zistí, že rozhodnutie, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie, bolo po začatí exekúcie zrušené alebo sa stalo neúčinným [§ 57 ods. 1 písm. b) Exekučného poriadku v rozhodnom znení], alebo ak v prebiehajúcom exekučnom konaní zistí, že právo priznané exekučným titulom dodatočne zaniklo [§ 57 ods. 1 písm. f) Exekučného poriadku v rozhodnom znení], alebo ak už začatú exekúciu súd vyhlásil za neprípustnú, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý exekúciu nemožno vykonať [§ 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku v rozhodnom znení], pričom tento zákonodarcom explicitne nepomenovaný „iný dôvod“ sa môže týkať aj zistení týkajúcich sa exekučného titulu (napr. ak si účastníci konania nesplnili povinnosť podľa § 37 ods. 3 Exekučného poriadku v rozhodnom znení a neoznámili, že práva a povinnosti priznané im exekučným titulom prešli alebo boli prevedené na iné osoby a pod.).

Z uvedeného vyplýva, že exekučný súd je oprávnený a povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie, a to napr. aj pre účely zistenia existencie dôvodu, pre ktorý by bolo potrebné už začaté exekučné konanie zastaviť, pričom exekučný súd tak môže urobiť na návrh účastníka konania, ako aj bez návrhu (§ 58 ods. 1 Exekučného poriadku v rozhodnom znení).

Vzhľadom na skutočnosť, že Exekučný poriadok v rozhodnom znení pojednával o skúmaní súladu exekučného titulu so zákonom ako takým (t. j. či už so zákonom hmotnoprávneho charakteru, alebo so zákonom procesnoprávneho charakteru), podľa názoru ústavného súdu tak exekučný súd môže exekučný titul preskúmať aj z hľadiska

príslušných hmotnoprávných zákonných ustanovení a nielen z procesného hľadiska, tak ako to namieta sťažovateľka.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že rozhodnutím krajského súdu nemohlo žiadnym spôsobom dôjsť k porušeniu práva sťažovateľky vlastníť majetok podľa čl. 1 dodatkového protokolu, pretože krajský súd postupoval plne v súlade s príslušnými ustanoveniami Exekučného poriadku v rozhodnom znení.

Zjavne neopodstatneným návrhom je návrh, ktorým sa namieta taký postup orgánu verejnej moci, ktorým nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označila sťažovateľka, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namieta, ako aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval označené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (napr. II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 288/05, II. ÚS 298/06).

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľky už po jej predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pokiaľ sťažovateľka tvrdí, že rozhodnutím krajského súdu jej bol definitívne znemožnený prístup k jej majetku, ktorý preukázateľne na základe zmluvy o úvere poskytla povinnému, ústavný súd na rámec uvádza, že sťažovateľka má k dispozícii aj iné právne prostriedky (napr. žalobu o plnenie), ktorými sa môže aj legálnou cestou domôcť svojho majetku, a tým aj ochrany svojho vlastníckeho práva.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa ďalšími návrhmi sťažovateľky už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. októbra 2010